

Leo Trotskij

Katalanska federationens plattform

12 juni 1931

Kära kamrater!

Jag har just för första gången i *La Lutte de classes* läst plattformen från det s k Arbetar- och bondeblocket, det namn under vilket Katalanska federationen uppträder. Jag förmodar att dokumentet i *La Lutte de classes* är grundligt och korrekt översatt. Dokumentet som helhet, från början till slut, ger dock ett pinsamt intryck. Allt som jag skrev mot Kominterns officiella politik i den spanska frågan i mitt senaste arbete, ”Den spanska revolutionen i fara”, gäller också Katalanska federationen. Dessutom gör den samma fel som Komintern-ledningen redan tagit avstånd från, åtminstone verbalt.

1. Dokumentet är utfärdat av ”Arbetar- och bondeblocket”. Vad är detta? En pseudonym för Katalanska federationen? Blocket, dvs. förbundet mellan arbetare och bönder, är en gigantisk politisk *uppgift* som det åligger den proletära förtruppen att åstadkomma. Denna uppgift måste skrivas in i plattformen, men istället har ”Arbetar- och bondeblocket” blivit namnet på den revolutionära organisationen. Detta är uppenbarligen inget annat än en ny upplaga av arbetar- och bondepartiet. Även Kominterns sjätte kongress fördömde denna reaktionära idé under trycket från vänsteroppositionen.

2. I alla dessa dokument förekommer ordet ”kommunism” inte en enda gång. Var och en som döljer sin kommunism från massorna upphör att vara kommunist.

3. Man talar om den demokratiska revolutionen, om den demokratiska republiken, om den folkliga revolutionen, utan minsta försök att göra en klassanalys. Regeringen anklagas för obeslutsamhet, vacklan osv., men ingenstans kallas den för en borgerlighetens regering, en folkets fiende. Kritiken av Zamoras regering är en exakt kopia av den kritik som mensjeviker- och socialistrevolutionärerna riktade mot Kerenskij och prins Lvovs regering. Inte ett ord om Maciá-regeringen.

4. Dokumentet talar om ett ”rationellt samhällsbygge” utan att förklara vad detta innebär. Det är det språkbruk som de ”sanna” socialisterna använde innan 1848. Sedan sägs: ”Republiken måste innebära en ny slags samhällsorganisation.” Vilken? En borgerlig eller socialistisk regim? Plattformen leker kurrage med kapitalismen och socialismen.

5. Det faktum att Alfonso fick en möjlighet att fly utomlands presenteras som ”den provisoriska regeringens första stora *misstag*.” Misstag? Betyder detta att Zamora inte är tillräckligt ”förnuftig” i sin revolutionära politik? Detta liknar det sätt på vilket de ryska mensjevikererna ställde frågan. Att beteckna en medveten kontrarevolutionär plan från borgerlighetens sida för ett ”misstag” är liktydigt med att försköna bourgeoisin och dölja dess natur för massorna.

6. ”Republiken måste vara en erövring inte bara för borgerligheten utan även för arbetarna.” Vad är meningen med denna sötsliskiga, vulgärt demokratiska och djupt felaktiga fras? Var och när har det funnits en republik som samtidigt tillgodosåg borgarklassens och arbetarnas intressen? Vi kan och bör kräva demokratiska rättigheter och sociala reformer av den republikanska bourgeoisin, men ständigt avslöja den borgerliga, även den mest ärkedemokratiska, republiken som ett verktyg som borgarklassen använder för att suga ut svett och blod ur arbetarna och bönderna.

7. Hänvisningen till 1873 års republik åtföljs av följande otroliga sensmoral: ”Således skapades en fullständig skiljelinje mellan makten och folket.” En folkets abstraktion åtskiljs

från en maktens abstraktion. Kanske borgarklassen separerade sig själv från det *arbetande* folket? Man får inte hänvisa till exemplet 1873 för att kräva att borgarklassen ska bli mjukare, bättre, mer generös, mildare, utan för att lära massorna att inte ett ögonblick tro på en ”mjukare” ”generösare”, ”mildare” bourgeoisi. Det är så marxisterna ställer frågan.

8. Plattformen uppmanar de arbetande massorna att ”i hela landet organisera sig på grundval av revolutionära junter”.¹ Varför? Inget program antyds. Man tiger inte bara om att detta slags junter måste se till att den revolutionära makten överförs i arbetarnas och fattigböndernas händer, utan det saknas också ett program med övergångskrav: sju timmars arbetsdag, arbetarkontroll över produktionen, organisering av bondeupproret genom revolutionära junter av arbetare och soldater. Inte ett ord sägs om att junter är proletariats och de utsugna massornas organisationer *mot* den klass som innehar makten, dvs. *mot bourgeoisin*. Juntan ses som en ”revolutionär organisation” i den spanska småborgerliga traditionens anda.

9. När plattformen talar om det agrara upprorets betydelse, hänvisar den till de franska och ryska revolutionerna. Inte ett ord om erfarenheterna från den kinesiska revolutionen, som inför våra ögon just har strypts av Komintern-ledningen. Har Komintern ”löst” jordbruksfrågan i Kina på ett korrekt sätt? Inte ett ord om detta. Den kommunist som inte har dragit lärdom av den kinesiska revolutionen har ingen rätt att vända sig till massorna för att undervisa dem och för att utfärda appeller till dem, särskilt i ett land mitt under en revolution.

10. Plattformen säger: ”Vi är för en stat per nation.” Vad betyder det för Spaniens del? Vilka nationer är inblandade? Den pan-spanska statens organisation definieras på följande sätt: ”de iberiska republikernas union”. Vad betyder det? Om det innebär en federation, skulle det vara bättre att säga det.

11. ”Revolutionens försvar måste vara den högsta lagen.” Försvar mot vem? Borgarklassen vid makten försvarar ”sin” revolution mot proletariats. Den som döljer detta bakom tomma fraser om försvar *i allmänhet* av revolutionen *i allmänhet* mot fiender *i allmänhet* hjälper bourgeoisin att kväva proletariats under revolutionens fana.

12. ”Arbetar- och bondeblocket”, dvs. arbetar- och bondepartiet, lovar i slutet av sin plattform att ”med all sin kraft kämpa för att fullständigt förverkliga den demokratiska revolutionen”. Innebär detta en borgerlig republik på den demokratiska parlamentarismens grundval? Då måste det sägas, men i så fall är det nödvändigt att åtminstone lägga fram krav på demokratisk rösträtt, eftersom innan en ”rationell” republik och en ”rationell organisation av samhället” kan förverkligas på den iberiska halvön, måste Zamoras borgerliga republik åtminstone ge den manlige och kvinnlige arbetaren och bonden och bondekvinnan rösträtt.

13. Socialistpartiet nämns inte i plattformen. Inte ett ord sägs om anarko-syndikalisterna. Det officiella kommunistpartiet nämns inte. Man skulle kunna säga att ”Arbetar- och bondeblocket” gör sig berett att agera i ett tomrum.

Dessa är de omedelbara invändningar som jag anser att det är nödvändigt att göra på grundval av den text som publicerades i *La Lutte de classes*. Det är möjligt att Katalanska federationen redan har infört vissa förändringar, rättelser eller ändringar i sin plattform. Jag är naturligtvis beredd att välkomna varje steg som Federationen tar i riktning mot marxismen. Men i befintligt skick representerar dokumentet en ren ”Guomindangideologi” överförd till spansk jord. De idéer och metoder som oppositionen så oförsonligt bekämpade när det gällde Kominterns politik i Kina, har fått sina mest katastrofala uttryck i detta dokument.

¹ Det spanska ordet ”junta” har här inget med ”militärjunta” att göra, utan anknyter till den beteckning som användes på den alternativa administration som byggdes upp i Spanien under den franska ockupationen i början av 1800-talet. Genom att använda ordet ”junta” vill Trotskij ge tanken om arbetarråd (sovjeter) en spansk anknytning.

Så vitt jag vet gör ledarna för Katalanska federationen allt vad de kan för att avgränsa sig mot vänsteroppositionen. Detta räcker inte; vänsteroppositionen måste på ett klart och precist sätt distansera sig från de idéer och metoder som ledarna för Katalanska federationen uttrycker i det dokument som vi just kortfattat har analyserat. Under en revolution förvandlas en felaktig utgångspunkt under utvecklingens gång oundvikligen till början av ett nederlag. Oavsett hur svag den spanska vänsteroppositionen är, så kan den göra proletariatet och den spanska revolutionen enorma tjänster. Men för att fylla denna uppgift, måste den i de egna leden upprätta en regim av *tydlighet, ärlighet och oförsonlighet*. Det är min uppmaning till våra spanska vänner.

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)